

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.304/2024/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. február 11. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen a Törvényszék a 2024. év június hó 24. napján kihirdetett 16.B.31/2024/9. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottak kábítószer-kereskedelem büntetteként értékelt cselekményét mindkét vádlott vonatkozásában társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetteként [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetteként [Btk. 177. § (1) bekezdés c) pont cb) alpont II. fordulat] minősíti.

Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 5 (öt) évre enyhíti és a pénzbüntetés kiszabását, valamint a pénzbüntetés átváltoztatására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 4 (négy) évre enyhíti és a pénzbüntetés kiszabását, valamint a pénzbüntetés átváltoztatására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Főügyészség NF.504-264/2022. számú vádiratával emelt vádat Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakkal mint társtettesekkel szemben a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette, valamint a Btk. 185/A § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott gyógyszerhamisítás büntette miatt.

[2] A Törvényszék a 2024. június 24. napján megtartott előkészítő ülésen meghozott 16.B.31/2024/9. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés, valamint társtettesként elkövetett gyógyszerhamisítás büntetében [Btk. 185/A § (1) bekezdés b) pont]. Ezért az I. r. vádlottat 6 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra, 500 napi tétel, napi tételenként 2000 forint, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, továbbá a szabadságvesztés büntetésbe beszámította az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt.

[3] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés, valamint társtettesként elkövetett gyógyszerhamisítás büntetében [Btk. 185/A § (1) bekezdés b) pont]. Ezért a II. r. vádlottat 6 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra, 500 napi tétel, napi tételenként 2000 forint, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, továbbá a szabadságvesztés büntetésbe beszámította az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt.

[4] Mindkét vádlott vonatkozásában vagyoneklobzást rendelt el az eljárás során lefoglalt készpénzre és vagyontárgyakra, továbbá rendelkezett a bűnjelekről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[5] Az ítélettel szemben az ügyészség a vádlottak terhére súlyosításért, a velük szemben kiszabott pénzbüntetés érintetlenül hagyása mellett hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetés és ehhez igazodóan hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása érdekében, míg a vádlottak és védőjük a büntetés enyhítéséért, valamint a lefoglalt aranyékszerek vonatkozásában elrendelt vagyoneklobzás miatt, az ékszerek vádlottaknak történő kiadása érdekében jelentett be fellebbezést.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.606/2024/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva kifejtette, hogy a bejelentett fellebbezésekre tekintettel – miután az ügyész fellebbezése a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontján, a vádlottak és védő fellebbezése a Be. 583. § (3) bekezdés a) és b) pontján alapul – a másodfokú eljárásban a felülvizsgálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott.

Az ügyészség álláspontja szerint a Törvényszék az elsőfokú eljárás során a perrendi szabályokat megtartotta, az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottsága pedig a Be. 591. (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálható. A Be. 606. § (3) bekezdése értelmében: ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye. A Be. 590. § (5) bekezdés c) pontjában írt rendelkezés szerint pedig a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) és a (4) bekezdésben meghatározott esetben az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében – ideértve a 458. § (5) bekezdése alapján részlegesen jogerőre emelkedett rendelkezéseket – is felülbírálja többek között a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést is [Be. 590. § (5) bekezdés c) pont]. Mindezt figyelembe véve kiemelte, hogy az ítéleti tényállásban írt cselekmények minősítése – bár egyezik a vádirati minősítéssel – csak túlnyomórészt helytálló. Az ítélet történeti tényállásának [20] bekezdése értelmében tanúlnak a vádlottak 2019. évtől kezdődően elfogásukig, 2021. november 2. napjáig változó gyakorisággal értékesítettek alkalmanként kezdetben 2500 forint, majd 3500 forint/gramm áron egy és két gramm közötti marihuánát, valamint 3000 forint/tabletta áron legalább egy darab MDMA tartalmú extasy tablettát, amelyből legalább 15.000 forint bevételre tettek szert. E cselekményük a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetnének egyik részcselekménye, az azonos törvényi tényállás alá eső többi kábítószerrel összefüggő bűncselekménnyel természetes egységet alkot. A természetes egységbe azonban kizárólag az azonos törvényi tényállás alá eső kábítószerrel összefüggő bűncselekmények tartoznak. Ekként azok az elkövetői magatartások, amelyek a tizennyolcadik életévét betöltött személy által oktatási, köznevelési, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, közművelődési feladatok ellátására rendelt épület területén, illetőleg annak közvetlen környezetében kábítószer kínálásában, átadásában, forgalomba hozatalában vagy azzal kereskedésben nyilvánulnak meg, a kábítószer-mennyiség összegzésével, de további egyrendbeli bűncselekményként értékelendők [2012. évi C. tv. 177. § (1) bekezdés c) pont]. Az ítéleti tényállás [21] bekezdése azt tartalmazza, hogy 2021. október 27. napján tanú két MDMA tartalmú extasy tablettát rendelt a vádlottaktól, amit a piliscsabai általános iskolánál vett át tőlük 6.000,- forintért. A kettő darab extasy tablettá becsült MDMA tartalma – figyelemmel a vádlottakra legkedvezőbb 50 mg/tabletta hatóanyagtartalomra – 0,1 gramm (100 mg), amely nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 0,5 %-a.

Az ítélet történeti tényállásának [38] bekezdésében pedig az került rögzítésre, hogy tanú 2021. október 19. napján Terhelt I. rendű vádlottól legalább 3 gramm marihuánát rendelt meg, amelyet 10.000,- forint ellenérték fejében Terhelt I. rendű vádlottól vett át helyszíni melletti parkolóban. Az értékesített 3 gramm marihuána becsült totál-THC tartalma – figyelemmel a vádlottra legkedvezőbb 0,1 %-os hatóanyagtartalomra – 0,003 gramm, amely nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 0,003 %-a. A büntetőtörvényben a kábítószer-kereskedelem bűncselekménye két szinten szabályozott (Btk. 176. és 177. §). A Btk. 176. §-ában meghatározott törvényi tényálláshoz képest a 177. § önálló és egységes tényállásban foglalja össze azokat a forgalmazói típusú elkövetési magatartásokat, amelyek kifejtése tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel szemben történik [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont „kínál, átad”], illetve az elkövetési magatartás tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával valósul meg [Btk. 177. § (1) bekezdés b) pont „forgalomba hoz, kereskedik”]. Szintén a súlyosabb megítélésű tényállás alá tartozik, ha a forgalmazói típusú elkövetési tevékenységet meghatározott intézmények területén, illetőleg azok közvetlen környezetében követik el [Btk. 177. § (1) bekezdés c) pont]. A Btk. 177. §-a –

azonosan a 176. § tényállásaival – szintén tartalmaz alap, minősített és privilegizált eseteket, amelyek közös jellemzője, hogy elkövetőjük csak tizennyolcadik életévét betöltött személy lehet.

Ekként a Btk. 176. §-a és a Btk. 177. §-a a kábítószer-kereskedelemnek nem azonos, hanem egymástól különálló, külön – külön törvényi tényállása; szétválasztásuk alapja, hogy a jogalkotó egyértelmű különbséget tett az ott írt elkövetési fordulatok társadalomra veszélyessége között.

Természetes egységet csak az azonos törvényi tényálláson belül szabályozott elkövetési magatartások halmozódása teremthet, és a kábítószer mennyiségek – a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével – csak az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások viszonyában összegződnek. Ekként a kábítószer mennyiségek összeszámítása csak azonos törvényi tényállások tekintetében lehetséges, a bűncselekmény minősítése szempontjából ez az összmennyiség az irányadó.

Ellenben a kábítószer-kereskedelem más-más törvényi tényállása alá eső elkövetési magatartások halmozódása – ha elbírálásukra egy eljárásban kerül sor – szükségképpen valóságos anyagi halmazatot képez, ebből következően kizárt a külön törvényi tényállásban szabályozott egyes elkövetési magatartásokhoz kapcsolódó kábítószer mennyiségek összegzése is. Ha az elkövető a Btk. 176. §-a, illetve 177. §-a alá tartozó elkövetési magatartást egyaránt megvalósít, ahogyan a vádlottak a jelen ügyben is, a külön tényállás szerinti tevékenységek nem olvaszthatók egységbe, hanem a két bűncselekmény halmazata jön létre.

Minderre figyelemmel a vádirati és azzal egyező ítéleti tényállásban a terhelteknek az 1/A. és 1/B. tényállási pontokban leírt cselekménye a Btk. 176. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése szerint minősülő, jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének, valamint azzal halmazatban a Btk. 177. §-a (1) bekezdés c) pontjának cb) alpontja II. fordulatába ütköző, kereskedéssel oktatási és köznevelési feladatok ellátására rendelt épület közvetlen környezetében elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének minősül. E körben az ügyészség a minősítés módosítását, továbbá a tényállás [50], [52] és [64] bekezdésében rögzített lakcímeknek a Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alapján történő helyesbítését tartotta indokoltnak, valamint a rövidített indokolásra tekintettel a Be. 562. § (2) és (4) bekezdésének felhívását is szükségesnek tartotta. A büntetés kiszabásával kapcsolatosan kifejtette, hogy az irányadó körülményeket a törvényszék csaknem hiánytalanul feltárta, azonban a minősítés módosítása okán további súlyosító körülményként értékelendő a vádlottak terhére a kettőnél több cselekmény halmazata, valamint az is, hogy a kábítószer-kereskedelmet a legsúlyosabb elkövetési magatartással – kereskedéssel – valósították meg. Álláspontja szerint nem nyert értékelést az sem, hogy a vádlottak hosszabb időn keresztül és többfajta kábítószerrel kereskedtek, továbbá az sem, hogy a kábítószer összmennyisége a különösen jelentős mennyiség kétszeresét is meghaladta. Vélekedése szerint az elsőfokú bíróság túlzott méltányosságot gyakorolt és indokolatlanul enyhe büntetést szabott ki a vádlottakkal szemben, ami nem tükrözi az általuk elkövetett cselekmények társadalomra veszélyességét és nem tekinthető tetтарыныos büntetésnek sem, továbbá a vádlottak esetében indokolatlanul határozott meg a fegyház fokozatnál egyel enyhébb végrehajtási fokozatot. Erre figyelemmel a végrehajtási fokozat – valamint ennek következtében – a bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezés

megváltoztatását is indítványozta. A pénzbüntetés kiszabását, annak napi tételei számát és egy napi tétel összegének meghatározását szükségesnek és törvényesnek tartotta, azonban a II. r. vádlottal szemben – miután a II. r. vádlott jövedelemmel nem rendelkezik, azonban esetében is indokolt a pénzbüntetés kiszabása – a pénzbüntetés kiszabásának jogszabályi alapjaként a Btk. 50. § (1) bekezdésének felhívását tartotta megfelelőnek. Az elsőfokú bíróság ítéletének járulékos rendelkezéseit törvényesnek találta. Az arany ékszerekre elrendelt vagyonek Kobzás mellőzésére irányuló fellebbezést nem tartotta alaposnak, egyúttal álláspontja szerint az a tényállás megalapozottságát is megkérdőjelezi, miután a tényállás tényként rögzíti azt, hogy a vádlottaktól a kábítószeres értékesítéséből származó pénzből vásárolt, 2.030.800 forint összértékű különböző aranyékszerek kerültek lefoglalásra. Erre figyelemmel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként a Törvényszék 16.B.31/2024/9. számú ítéletét a Be. 606. §-ának (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy

- állapítsa meg, miszerint a vádlottaknak az 1/A. és 1/B. tényállási pontokban leírt cselekménye a Btk. 176. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése szerint minősülő, jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette mellett, a Btk. 177. §-a (1) bekezdés c) pontjának cb) alpontja II. fordulatába ütköző, kereskedéssel oktatási és köznevelési feladatok ellátására rendelt épület közvetlen környezetében elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének is minősül,
- a Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel,
- a szabadságvesztést fegyház végrehajtási fokozatban rendelje végrehajtani, és erre tekintettel a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításra, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére történő átváltoztatására vonatkozó rendelkezést pontosítsa,
- a történeti tényállás elírásait javítsa ki,
- az ítélet indokolásában a büntetéskiszabási körülmények körét és a jogszabályi hivatkozásokat pontosítsa, egészítse ki,
- a II. rendű vádlottal szemben alkalmazott pénzbüntetést a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján tekintse kiszabottnak,
- egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[7] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a védelem álláspontja szerint önmagában már a beismerő vallomás és a megbánó magatartás is alapot adhat a kiszabott büntetésnél enyhébb büntetés kiszabására. A jogalkotó nyilvánvalóan azzal a szándékkal alkotta meg a váddal egyező beismerés lehetőségét, hogy a büntetőeljárások lehetőség szerint eredményesek és gyorsabbak legyenek. Ehhez a terheltek együttműködő magatartása, jelen esetben a vádiratban foglalt tényállás és jogi minősítés elfogadása, a

tényállást egyetlen ponton sem vitató beismerő vallomás lehetővé tette már az előkészítő ülésen az érdemi határozat meghozatalát. További enyhítő körülményként kell értékelni a vádlottak esetében azt, hogy 16 hónapot töltöttek a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt, majd hosszabb időt a tartózkodási helyre elrendelt bünygyi felügyelet hatálya alatt. További méltányolható körülmény, hogy amint a kényszerintézkedésüket enyhítették, mindketten dolgozni kezdtek. Két büntetlen előéletű személyről van szó, akiknek a büntetés-végrehajtási intézetben töltött idő alatt volt idejük felmérni tetteik következményeit és elhatározni, hogy teljesen új és más életet kívánnak élni a továbbiakban. Jelenleg rendezett körülmények között élnek, a társadalmi normáknak igyekeznek maximálisan megfelelni és új életük alapjait lefektetni. Védeneci vonatkozásában megállapítható, hogy teljesen szakítottak korábbi életvitelükkel, így esetükben a bűnismétlés veszélyétől nem kell tartani. Álláspontja szerint az ítéltáblának abban kell állást foglalnia, hogy szükséges-e mindkét vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása. A védő a bírói gyakorlatra hivatkozva kérte, hogy az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést enyhítse az ítéltábla, míg a II. r. vádlottal szemben a Btk. 82. § (2) bekezdése alkalmazásával két év tartamú szabadságvesztés büntetést szabjon ki, amelynek végrehajtását próbaidőre függessze fel.

[8] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyészség képviselője – előzetes bejelentésének megfelelően – nem vett részt.

[9] A védő a nyilvános ülésen írásban indokolt fellebbezésében foglaltakkal egyezően szólalt fel, míg az I. és II. r. vádlott személyi körülményeikkel kapcsolatos előadásukat követően megbánásuknak adtak hangot, továbbá az arany ékszerek kapcsán fényképfelvételeket csatoltak egyes ékszerek családi kötődésének igazolása érdekében.

[10] A bejelentett fellebbezések a vádlottak kábítószer-kereskedelem büntetteként értékelt cselekményének minősítése és a büntetés enyhítése körében vezettek eredményre a következők szerint

[11] Az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (6) bekezdése alapján – a vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (3) bekezdése szerint elfogadva – előkészítő ülésen hozta meg érdemi döntését. A Be. 580.§ (2) bekezdés a) és b) pontja alapján az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt nincs helye fellebbezésnek, amennyiben a bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta. E rendelkezés figyelembevételével az elsőfokú ítélet ellen az ügyész kizárólag a büntetés súlyosítása, míg a vádlottak és a védő annak enyhítése, illetve a vagyonelkobzás részbeni mellőzése érdekében jelentettek be fellebbezést, így az ítéltábla a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét – azaz a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit – bírálta felül. A Be. 590.§ (5) bekezdésében foglaltak alapján azonban a korlátozott felülbírálat ezen túlmenően kiterjedt

[12] a) az elsőfokú bírósági eljárásra és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, a 608. § (1) bekezdése, vagy a Be 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, továbbá

c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre is.

[13] Ezen kívül a Be 590. § (7) bekezdése alapján a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező, a fellebbezéssel nem érintett rendelkezések törvényességét is.

[14] Az eljárási szabályok vizsgálata körében az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésre vonatkozó perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, továbbá a Be. 609.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg. Törvényesen fogadta el végzéssel a vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozatát is, miután a nyilatkozataik elfogadásának a Be. 504.§ (2) bekezdés a), b), c) pontjaiban meghatározott feltételei fennálltak.

[15] A vádlottak nyilvános ülésen tett előadása eredményeként az elsőfokú ítéletnek a vádlottak személyi körülményeire vonatkozó részét – miután a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontja külön nevesíti a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a bíróság által megállapított tényállást, ennek következtében a személyi rész nem a korlátozott felülbírálat esetén a másodfokú eljárásban irányadó, ekként megváltoztathatatlan tényállás része – azzal egészíti ki, hogy

[16] – Terhelt1 I. r. vádlott jelenlegi alkalmi munkásként karbantartói és takarítói munkát végez különböző társasházaknál, amelyből havi 200.000 forint jövedelme származik; édesanyját – aki Parkinson-kórban szenved – gondozza

[17] – Terhelt2 II. r. vádlott kiskorú gyermeke eltartása mellett – akit élettársával, I. r. vádlottal közösen nevelnek – beteg édesanyjáról gondoskodik, jelenleg egészségi állapota miatt rendszeres munkát vállalni nem tud; gerincsérve miatt műtéti beavatkozás vált szükségessé.

[18] Az elsőfokú bíróság a bejelentett fellebbezésekre, valamint a vádlottak által tett beismerő nyilatkozat elfogadásán alapuló bűnösség megállapítására tekintettel a Be. 562. § (2) és (4) bekezdésében meghatározottak szerint teljesítette az indokolási kötelezettségét is, így kitért a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban meghatározottakra, továbbá a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, valamint utalt az alkalmazott jogszabályokra is.

[19] A bejelentett fellebbezések tartalmára tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát. A fellebbviteli főügyészség azonban helytállóan hivatkozott arra, hogy a

tényállásban a vádlottak lakóhelyén és az általuk használt további ingatlanon folytatott kutatások helyszínének megjelölését a törvényszék a tényállás [52] és [64] pontjaiban nyilvánvaló elírási hiba miatt helytelenül tüntette fel. A Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alapján nem volt annak akadálya, hogy az ítéltábla a másodfokú eljárásban a hibát – amely nem érinti a tényállás megalapozottságát – javítsa, így e két tényállási pontban a címet cím²⁵ számra helyesbítette. A büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek értelmében az ítéltábla határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított, és a fentebb írtak szerint helyesbített tényállásra alapította.

[20] A másodfokú eljárásban irányadó tényállásra és az ügyiratok tartalmára is figyelemmel Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott felmentésére, velük szemben az eljárás megszüntetésére okot adó körülmény nem volt megállapítható, a vádlottak bűnösségére vont elsőbírói következtetés helytálló.

[21] A vádlottak terhén megállapított kábítószer-kereskedelem büntetteként értékelt cselekmény minősítése kapcsán az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészség álláspontjával.

[22] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás – a vádiratban foglalt tényállással egyezően – [21] bekezdése azt tartalmazza, hogy tanúl a vádlottaktól 6000 forintért megrendelt két MDMA tablettát 2021. október 27. napján a piliscsabai általános iskolánál vett át, míg a [38] bekezdésben azt rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy tanúl¹⁸ 2021. október 19. napján a megrendelt 3 gramm marihuánát 10.000 Ft ellenérték fejében Terhelt1 vádlottól vette át a Liget óvoda melletti parkolóban. A tanúlnak értékesített kettő darab extasy tableta becsült MDMA tartalma – figyelemmel a vádlottakra legkedvezőbb 50 mg/tabletta hatóanyag-tartalomra – 0,1 gramm, amely nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 0,5 %-a, míg a tanúl¹⁸nak értékesített 3 gramm marihuána becsült totál-THC tartalma – figyelemmel a vádlottakra legkedvezőbb 1%-os hatóanyag-tartalomra – 0,003 gramm, amely nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 0,003 %-a.

[23] A Btk. két külön tényállásában – a 176. §-ában és a 177. §-ában – szabályozott kábítószer-kereskedelmeként megnevezett bűncselekményeket az elkövetési tárgy és az elkövetési magatartás köti össze: mindkét bűncselekmény vonatkozásában elkövetési tárgy a kábítószer, míg az elkövetési magatartás a forgalmazói típusú, kereskedői magatartás, így a kínálás, az átadás, a forgalomba hozatal és a kereskedelem alkotják, valamint az ezekhez szükséges anyagi eszközök szolgáltatása. Különbőség a két tényállás vonatkozásában a bűncselekmény alanyában van: a bűncselekmény elkövetője tettesként (és társtettesként) a Btk. 176. §-a esetében bárki lehet, a Btk. 177. §-a tekintetében azonban csak a tizennyolcadik életévét betöltött személy (az anyagi eszközök szolgáltatásával megvalósuló bűncselekmény kivételével, amely esetben a tettes a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy is lehet). A két külön törvényi tényállásban szabályozott bűncselekmény lényegében két eltérő súlyú társadalomra veszélyességet tükröz, amely az alapeseti cselekményekre meghatározott büntetési tételekben is kifejeződik: a 176. § (1) bekezdésében szabályozott alapeseti cselekményt két évtől nyolc évig, míg a 177. § (1) bekezdése szerinti alapeseti cselekményt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény. A Btk. 177. § (1) bekezdésében meghatározott alapeset az egyes kereskedői típusú elkövetői magatartásokat olyan további tényelemekhez kapcsolja, amelyek nyilvánvalóan növelik e cselekmény társadalomra veszélyességét. Ilyen társadalomra veszélyességet növelő hatású az a körülmény

is, ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében viszi véghez a kábítószerrel kapcsolatos kereskedői tevékenységét [Btk. 177. § (1) bekezdés c) pont]. A megállapított tényállás szerint a vádlottak a fentebb hivatkozott két alkalommal iskola és óvoda közvetlen közelében értékesítették a kábítószer, azaz e magatartásukkal megvalósított cselekményük olyan további tényállási elemeket tartalmaznak, amely alapján cselekményük nem a Btk. 176. § -ában szabályozott bűncselekmény törvényi tényállási kereteibe illeszkedik. Természetes egységet azonban csak az azonos törvényi alaptényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, illetve többszöri megvalósulása teremti, és csak az azonos törvényi tényállásokat megvalósító rész-cselekmények esetén van helye a kábítószer-mennyiségek bázis formában megadott tiszta hatóanyag-tartalmának összeszámítására is. Miután a vádlottaknak a tényállás [21] és [38] pontjaiban rögzített cselekménye az elkövetés helyszíne miatt a fentiek alapján nem illeszkedik a Btk. 176. §-ában szabályozott kábítószer-kereskedelem büntetnének törvényi tényállási keretébe, ezáltal a vádlottak által megvalósított többi rész-cselekményekkel nem alkotnak törvényi egységet, ezért e két rész-cselekmény nem e törvényi tényállás szerint minősül.

[24] A másodfokú bíróságnak a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja értelmében a korlátozott felülbírálat esetén is vizsgálnia kell a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést, továbbá a Be. 606. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit megváltoztathatja abban az esetben, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye, jelen esetben az ítéltábla álláspontja szerint a minősítés megváltoztatásának nincs akadálya. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet [21] és [38] bekezdésében rögzített tényállás alapján a vádlottak cselekményét az elsőfokú ítéletben írt minősítéshez képest megváltoztatta, és azt mindkét vádlott vonatkozásában társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnéneként [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnéneként [Btk. 177. § (1) bekezdés c) pont cb) alpont II. fordulat] minősítette. Az elsőfokú ítéletének a minősítés-változtatással érintett két bekezdésében meghatározott kábítószer-mennyiség a vádlottak terhére rótt kábítószer összmenyiségéhez képest elenyésző – a jelentős mennyiség alsó határának 0,503 %-a – ezért a többi rész-cselekménnyel megvalósított, e két rész-cselekményben rögzített kábítószer-mennyiséggel csökkentett összmenyiség alapján is a vádlottak további cselekménye a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott, és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetnéneként minősül.

[25] A büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság nagyrészt feltárta, azokat többségében súlyuknak megfelelően értékelte, ezen értékelésről részletesen számot adott. További súlyosító körülményként értékelte az ítéltábla mindkét vádlott terhére – a megváltozott minősítésre tekintettel – a kettőnél több halmazatot, valamint azt a körülményt, hogy cselekményüket huzamos időn keresztül folytatták. Súlyosító körülmény továbbá mindkét vádlott vonatkozásában, hogy többféle kábítószerrel kereskedtek, valamint a kábítószer összmenyisége a különösen jelentős mennyiséget is kétszeresen meghaladta. Enyhítő körülményként értékelte az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapítottakon felül a II. r. vádlott esetében az egészségi állapotának további romlását, valamint mindkét vádlott vonatkozásában – kisebb súllyal – a további időmúlást.

[26] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[27] A vádlottak terhén megállapított cselekmények közül a legsúlyosabban büntetendő cselekmény a büntetési tételkeret alapján kiemelkedő tárgyi súlyú, és a bűncselekmények konkrét tárgyi súlya – az elkövetés körülményeire, a kábítószer mennyiségére, valamint a hosszabb időn keresztül megvalósítására, valamint a minősítés-módisításra tekintettel – is jelentős.

[28] A vádlottak terhére rótt bűncselekmények konkrét tárgyi súlya, a személyükben rejlő társadalomra veszélyesség – amely a büntetlen előéletükre, a büntetőeljárás alatt tanúsított őszinte megbánó magatartásukra, korábbi életmódjukkal való felhagyás szándékára tekintettel kisebb fokú – az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a büntetési célok elérése érdekében a vádlottakkal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt. A bűncselekmények elkövetőivel szemben olyan mértékű büntetés kiszabása szükséges, mely kellően biztosítja az egyéni és az általános megelőzést, előmozdítja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást. A kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia, azonban ezen belül kellő hangsúlyt kell kapnia az egyéni megelőzés szempontjainak is. Az ítéltábla – figyelemmel a vádlottak jelenleg tapasztalható, megváltozott életvitelére, melyet igazol az a körülmény is, hogy velük szemben újabb büntetőeljárás nem indult – az előkészítő ülésen a vádiratban foglalt tényállással egyező beismerő nyilatkozatot tevő, őszinte megbánást tanúsító vádlottak esetében a velük szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának további enyhítésére látott lehetőséget. A vádlottak társtettesként valószínűsítették meg a bűncselekményt, azonban közöttük – mint ahogyan erre az I. r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen maga is hivatkozott – I. r. vádlott szerepe volt a meghatározó, ezért az ítéltábla a belső arányosság megtartása érdekében a II. r. vádlottal szemben rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabását látta szükségesnek. A büntetlen előéletű, megváltozott életvitelű II. r. vádlott esetében – figyelemmel arra is, hogy a vádlottak közös háztartásukban egy kiskorú gyermek eltartásáról is gondoskodnak – az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy esetében az által elkövetett bűncselekményekre a büntető törvényben meghatározott legkisebb mértékű büntetés kiszabása is túl szigorú, ezért a szabadságvesztés büntetés tartamát a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával határozta meg. Mindezekre a körülményekre és rendelkezésre figyelemmel az ítéltábla az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumra, míg a II. r. vádlott esetében az enyhítő szakasz alkalmazásával 4 évre enyhítette. A II. r. vádlott által megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyára tekintettel azonban nem foghatott helyt a védőnek azon érvelése, hogy a II. r. vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre

felfüggesztett szabadságvesztéssel is elérhető volna a büntetés célja, ugyanis ez esetben az általános prevenció elve sérült volna.

[29] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az elsőfokú bíróság az elvetők kedvező személyi körülményeire tekintettel határozta meg a Btk. 35. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) pontja szerint alkalmazandó fegyház fokozat helyett egyel enyhébb végrehajtási fokozatban, az elsőfokú bíróság döntésével a büntetlen előéletű vádlottak esetében az ítéltábla is egyetértett, különös tekintettel az elsőfokú ítélet kihirdetése óta II. r. vádlott egészségi állapotának romlására, illetve mindkét vádlott megváltozott életvitelére tekintettel. A feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára, valamint az előzetes fogvatartásban, illetve bűnügyi felügyeletben töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámítására vonatkozó elsőfokú rendelkezések is törvényesek.

[30] A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. Jelen ügyben mindkét vádlott vonatkozásában megállapítható volt a pénzbüntetés kiszabásának azon feltétele, hogy a bűncselekményt haszonszerzés céljából követték el, ezen felül a vádlottakat határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélte a bíróság. A bírói gyakorlatot alakító 25/2007. Bk. vélemény rögzítette, hogy a pénzbüntetés alkalmazása szabadságvesztés mellett akkor felel meg céljának, ha alappal lehet következtetni arra, hogy a vádlott a pénzbüntetést törvényes tartási kötelezettségeinek teljesítése mellett, a maga és tartásra szoruló családja minimális megélhetésének veszélyeztetése nélkül saját keresetéből, jövedelméből – akár részletekben is, de – képes megfizetni. Jelen ügyben a II. r. vádlott jelenleg önálló jövedelemmel nem rendelkezik, I. r. vádlott alkalmi munkából szerzett 200.000 forintos havi jövedelme biztosítja a család megélhetését, így esetükben a pénzbüntetés megfizetését biztosító megfelelő jövedelemmel, emellett olyan vagyonnal sem rendelkeznek, amelyből a kiszabott pénzbüntetés akár részletekben történő megfizetésére képesek lennének. Erre figyelemmel a vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetést, illetve meg nem fizetés esetére az átváltoztatásra vonatkozó rendelkezéseket mellőzte az ítéltábla.

[31] A vádlottak és a védő fellebbezésében a helyszíni szemle alkalmával lefoglalt arany ékszerek tekintetében a vagyoneklobzás mellőzését kérte arra hivatkozással, hogy azok egy része családi örökség. A fellebbezésben foglaltak alátámasztására a nyilvános ülésen három ékszer vonatkozásában fényképfelvételeket is csatolt II. r. vádlott. A Btk. 74/A § (1) bekezdés alapján az ellenkező bizonyításáig vagyoneklobzás alá eső vagyonnak kell tekinteni, és vagyoneklobzást kell elrendelni arra a vagyonra is, amelyet a kábítószerrel való kereskedés elkövetője a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben szerzett, ha a vagyon, illetve az elkövető életvitele az igazolható jövedelmi viszonyaihoz, személyi körülményeihez képest különösen aránytalan. A 74/A § (3) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy nem rendelhető el vagyoneklobzás, ha az elkövető bizonyítja, hogy a vagyon nem bűncselekményből származik. Az ítéltábla megállapította, hogy – mint ahogyan erre a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott átiratában – az I. r. vádlott védője az I. r. vádlott 2023. december 4. napján tartott gyanúsított kihallgatása alkalmával indítványt tett az ékszerek kiadására arra hivatkozva, hogy azok örökségből, illetve ajándékozásból származnak, ennek igazolására kívánt iratokat, fényképeket csatolni, erre azonban az eljárás alatt nem került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy az előkészítő ülésen sem merült fel bizonyítási indítvány e vagyontárgyak vonatkozásában (elsőfokú ítélet [87] bekezdése).

Miután annak bizonyítása, hogy a lefoglalt ékszerek nem a bűncselekményből származnak a vádlotta(ka)t terhelte, és erre vonatkozóan az eljárás során semmilyen bizonyítékot nem csatoltak, az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett e vagyontárgyak esetében is a vagyoneklobzásról. Az elsőfokú bíróság az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további járulékos kérdésekben – így a bűnjelekkel kapcsolatosan, valamint a bűnügyi költség viseléséről is – törvényesen határozott.

[32] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 598. § (2) bekezdés szerint tanácsulésen eljárva – az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[33] A Fővárosi Ítéltábla végzése elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2025. február 11.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2024. június 24. napján kelt 16.B.31/2024/9. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.304/2024/11. számú ítéletével 2025. február 11. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. február 11.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke